

Αθήνα, 24 Νοεμβρίου 2005
Α.Π 15442

Προς την
Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του ανθρώπου.

Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με αφορμή την απόφαση του ΕΣΡ να διατάξει τη διακοπή της λειτουργίας ενός ραδιοφωνικού σταθμού εξέδωσε την 7 Νοεμβρίου 2005 Ανακοίνωση με την οποία εκφράζεται η ανησυχία της για την ελεγκτική πρακτική του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης κατά την οποία παραβλέπεται η προστασία της ελευθερίας του λόγου και η αρχή της αναλογικότητας.

Συγχρόνως ο πιο πάνω φορέας μέμφεται το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) ότι δεν έχει επιδείξει ανάλογη αποφασιστικότητα απέναντι σε κραυγαλέα και χρονίζοντα φαινόμενα παραβίασης της ιδιωτικής σφαίρας ή εξαπάτησης του τηλεοπτικού κοινού, καθώς και ότι οι αποφάσεις του προδίδουν άκρατη ηθικολογία! Είναι λυπηρό να διαπιστώνεται ότι οι συντάκτες της ανωτέρω Ανακοίνωσης προφανώς ενημερώνονται για τις αρμοδιότητες, το επιτελούμενο έργο και τις αποφάσεις του ΕΣΡ μόνο από τα σχετικά δημοσιεύματα του τύπου χωρίς καν να προσφεύγουν στην ιστοσελίδα του ΕΣΡ ή να θελήσουν να ενημερωθούν επίσημα από τους εκπροσώπους του, με συνέπεια να έχουν ατελή και μονόπλευρη ενημέρωση. Σε απάντηση του πιο πάνω Ανακοίνωσης αναφέρονται τα εξής:

Στο πλαίσιο του συνταγματικής επιταγής για έλεγχο της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, ώστε τα Μέσα αυτά να εκπληρώνουν την κοινωνική αποστολή τους ως προς τα προϊόντα λόγου και τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων, τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου, καθώς και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του όπως αυτές αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία, το ΕΣΡ λειτουργεί κυρίως, όπως προκύπτει από τις μέχρι τώρα αποφάσεις του, με γνώμονα την αντικειμενικότητα, την προάσπιση της ιδιωτικής ζωής, την ελευθερία του λόγου από την οποία διακρίνει την διεκδικούμενη ασυδοσία από πλευράς μιας μερίδας παρουσιαστών.

Γνωρίζοντας δε τη δύναμη των ΜΜΕ αυτών τα οποία εύκολα μπορούν να χειραγωγούν την κοινή γνώμη επιδεικνύει ιδιαίτερη ευαισθησία στη προστασία των νεαρής ηλικίας ακροατών –τηλεθεατών.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι την κρίση των μελών του ΕΣΡ δεν είναι ορθό να επηρεάζουν οι όποιες τυχόν υποκειμενικές αντιλήψεις τους, αλλά εκείνες που θεωρούν ότι αντιπροσωπεύουν τις γενικότερα αποδεκτές αρχές και αντιλήψεις της ελληνικής κοινωνίας, όπως αυτές εκφράζονται συνήθως και από τις καταγγελίες των πολιτών.

1) Ως προς την απόφαση του ραδιοφωνικού σταθμού Best παρατίθεται το αιτιολογικό της από το οποίο προκύπτει πλήρως ο λόγος για τον οποίο το ΕΣΡ επέβαλε αυστηρή ποινή στον εν λόγω σταθμό.¹

¹Αιτιολογικό Εκ των στοιχείων του φακέλου προέκυψαν τα ακόλουθα: Ο ραδιοφωνικός σταθμός λειτουργεί νομίμως στο Νομό Αττικής Πρόκειται περί ραδιοφωνικού σταθμού ο οποίος μεταδίδει μουσικό πρόγραμμα και πρέπει να συντελεί σπουδαίως στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Παρά ταύτα, από τις 08:00 έως 10:00 και τις 13:00 έως 14:00 ώρες μεταδίδονται από τον ραδιοφωνικό σταθμό σχόλια επικαιρότητας και συζητήσεις προστιθέντος του ραδιοφωνικού σταθμού με τρίτα πρόσωπα. Κατά την μετάδοση των σχολίων του προστιθέντος από τον τηλεοπτικό σταθμό και των συζητήσεων αυτού χρησιμοποιείται ύφος, φράσεις και λέξεις οι οποίες όχι μόνο κακοποιούν την ελληνική γλώσσα, αλλά και υποβαθμίζουν σοβαρώς την ποιότητα της εκπομπής. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι εκτροπές πραγματοποιούνται σε ώρα παιδικής και νεανικής ακροαματικότητας, ως και ότι λόγω του μουσικού προγράμματός του, οι ακροατές του είναι πρόσωπα νεαρής ηλικίας. Ακριβώς δε επειδή οι ακροατές του εν λόγω ραδ. σταθμού είναι άτομα νεαρής ηλικίας η ευθύνη του ως προς την εφαρμογή της αρχής της παιδαγωγικής αποστολής του καθώς και η ευθύνη του ελέγχου από μέρους του ΕΣΡ πρέπει να είναι αυξημένη. Δεδομένου δε ότι ελευθερία της έκφρασης δεν είναι έννοια ταυτόσημη με την ασυδοσία των προστιθέντων, όπως αυτή προκύπτει εμφανώς στην προκειμένη περίπτωση από τις εκφράσεις του συγκεκριμένου προστιθέντος, αλλά και εκ του γεγονότος ότι τα άτομα νεαρής ηλικίας έχουν τάση προς μιμητισμό των εκφράσεων, καθώς και των μηνυμάτων που μέσω του προστιθέντος φτάνουν σε αυτά, το ΕΣΡ έκρινε ότι έπρεπε να εξαντλήσει την αυστηρότητά του ως προς το ύψος της επιβληθείσας ποινής προκειμένου να διαφυλάξει αποτελεσματικά μεταξύ άλλων και την πολιτιστική ανάπτυξη των νεαρών πολιτών. Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι η εν λόγω εκπομπή δεν έχει τον χαρακτήρα σατυρικής εκπομπής, ώστε να επιτρέπεται κάποια υπερβολή στην έκφραση.

Ενδεικτικώς αναφέρεται ότι κατά την 17^η Ιουλίου 2005, από 13:00 έως 14:00 ώρες, μεταδόθησαν τα κάτωθι σχόλια: Λέξεις και φράσεις όπως Όξω μωρή βλάχα, μαλακισμένες, μωρή κότα, Και η κότα και ο κότος, γάμα τα, κωλόβλαχοι, κωλομαλάκες, μαλάκα, γαμημένη, καθίκια του κερατά, γάμα το, γελοία υποκείμενα, μαλάκες, ρε πούστη μου, κωλοσυμφέροντα, οι γαμημένοι, εντός μουσικού προγράμματος, είναι εντελώς απαράδεκτες..... Εξάλλου μετά από αυτεπάγγελτο έλεγχο του ΕΣΡ για την πρωινή εκπομπή του σταθμού (08:00-10:00) της 23^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 την οποία είχε υπ' όψει του το ΕΣΡ και την καταγραφή των πραγματικών περιστατικών προέκυψαν τα ακόλουθα.

Πρέπει δε να σημειωθεί ότι αναφέρονται εδώ μόνον οι εντονότερες από τις εκφράσεις από τις οποίες προκύπτει όμως ή απρεπής και συχνά σεξιστική έκφραση και αντίληψη των παρουσιαστών.

«Τ.Γ.: Έχουμε καινούργιο Men's Health?

Θ.Β.: Για φέρε ρε... να διαβάσω...

Τ.Γ.: Εγώ θα διαβάσω. Ερώτηση: «πού έχει το χέρι του όταν βλέπει τηλεόραση ο μέσος άντρας; Στο τηλεκοντρόλ, στα παπάρια του ή στην μύρα του;»

Λοιπόν θα διαβάσουμε σε λίγο τις εφημερίδες και μετά...

Τ.Γ.: Ναι άμα το βρω κιόλας ... Α έχει για γκέι και τέτοια, Βράτσο θα γελάσουμε (γέλια) εσύ που είσαι ομοφοβικός...

Θ.Β.: Μετά, μετά να 'χουμε κάτι να λέμε μετά.

Τ.Γ.: όχι Βράτσο δεν στο δίνω γιατί θα το χαλάσεις... Κοίτα μια κομμώτρια! ... Κολώτρια! (γέλια) για την ακρίβεια!

Θ.Β.: Στην έκτη ερώτηση: Πώς προτιμάς να είναι η κομμώτρια, γυμνή, ντυμένη, σε καρεκλάκι...

Τ.Γ.: Αυτές οι κομμώτριες είναι του κώλου

Τ.Γ.: Λοιπόν 4: Μια γυναίκα έχει περισσότερες πιθανότητες να γίνει κατίνα και να ψάξει το κινητό του φίλου της μια εβδομάδα πριν από την περίοδό της.

Θ.Β.: Αυτό γιατί;

Τ.Γ.: Γιατί είναι ορμονικό είναι ζαβές ξέρεις τι παθαίνουμε;

Γ.Β.: Να σου πω παλιά δεν ψηφίζανε επειδή ήταν τρελές

Θ.Β.: Κι επειδή να σου πω, δεν ξέρεις πότε θα 'χει περίοδο δεν μπορείς να το κλείσεις εκείνη την ημέρα, 7 μέρες πριν να το υπολογίσεις; Πόσες μέρες λέει 7 μέρες λέει;

Τ.Γ.: Τη βδομάδα, μια βδομάδα πριν την περίοδό της. Οι πιο πολλές γυναίκες προτιμούν να τις θυμούνται ως ένα καταπληκτικό και αξέχαστο..... αυτό.

Θ.Β.: Ναι αυτό λέει;

Τ.Γ.: Παρά ως ένα μεγάλο μυαλό και κυρίως όταν δεν κάτσει η σχέση. Κατάλαβες; Μια γυναίκα θέλει να σου μείνει στο μυαλό ως ένα πολύ καλό κρεβάτι παρά ως μυαλουδάρα

Θ.Β.: Ξέρεις τι θέλει να λέει η γυναίκα; Όχι ρε παιδί ξέρεις πως το λέει; Θέλει να μην λες ας πούμε τι καλό κορίτσι που ήταν η τάδε θέλει να πεις στους φίλους σου καλά τι κορίτσι που ήταν αυτό ή τάδε, μου 'κανε αυτό, μου 'κανε εκείνο, μου 'κανε το άλλο

Τ.Γ.: Δεν γελάει μ' αυτό το γκομενάκι ενώ άμα της πεις θες να μου κάνεις ένα χειρογλύκανο; (γέλια) και θα το πω στους φίλους μου; να δεις πως θα σου 'ρθει (γέλια)

Ακολουθεί συζήτηση και στο 00:26:23 σχολιάζονται τα ακόλουθα

Τ.Γ.: Λοιπόν, η στάση που την ζετρελαίνει ξέρετε ποια είναι; Ε;

Γ.Β.: Ναι για πες...

T.G.: Για πες εσύ...ρε Καζανόβα....πες. Πες τι υπολογίζεις, πως το φαντάζεσαι.
Θ.B.: Από πάνω.
T.G.: Από πάνω;
Θ.B.: Ναι
T.G.: Όχι... είναι γνωστό ποια προτιμάνε... το ξέρω κι εγώ να φανταστείς (γέλια) αλήθεια είναι γνωστό ρε δεν παρακολουθείτε τις εξελίξεις νομίζω έχετε μείνει στην.....
Γ.B.: Είμαστε πολύ παραδοσιακοί
T.G.: Λοιπόν παιδιά παραδοσιακοί ξεπαραδοσιακοί, η στάση που ξετρελαίνει την γυναίκα είναι στα τέσσερα κι από πίσω.
Θ.B.: Στα τέσσερα;
T.G.: Ναι ρε, όχι από πίσω, πίσω, πίσω, να είναι... κι αυτό γιατί; Γιατί δεν θέλει να βλέπει τα μούτρα του (επιφωνήματα γέλια)
Θ.B.: Όταν είναι πρώτη φορά και είναι από πίσω θέλεις και διευκρίνιση έτσι; (άλλα γέλια)
T.G.: Λοιπόν, 41% των γυναικών λατρεύει να παίρνει –να το διαβάσω όπως το λέει ή όχι- νομίζω όχι είναι 09:30, έ;
Θ.B.: Να παίρνει τι;
T.G.: Τι παίρνει μια γυναίκα από έναν άντρα Θεωδωρή;
Θ.B.: Λεφτά
T.G.: Τι παίρνει; Λεφτά του παίρνει και τι άλλο του παίρνει; Δώρα του παίρνει;
Θ.B.: Την περιουσία όλη.
T.G.: Ναι; Τι άλλο του παίρνει ;
Θ.B.: Δεν ξέρω.
T.G.: Αυτό που δεν ξέρεις λοιπόν, το 41% γυναικών λατρεύει να παίρνει, και το 51% από αυτές να.....το..... (γέλια και ο παρουσιαστής μιμείται τον ήχο που βγαίνει όταν κάποιος καταπίνει)
Θ.B.:..... swallow
T.G.: Το bad seed Nick Cave and the Bad Seeds
Θ.B.: Λέει γιατί το κάνει όμως;
T.G.: Λέει γιατί;
Θ.B.: Γιατί;
T.G.: Για να φτιάξει η επιδερμίδα της
Θ.B.: Ακριβώς
T.G.: Το ξέρω και αυτό. Λοιπόν επίσης, η στάση που δεν θέλει να κάνει η γυναίκα είναι εσύ από πάνω με τα πόδια σου ανοιχτά.
Θ.B.: Εσύ, εγώ δηλαδή; (γέλια)
T.G.: Ε σε σένα μιλάω σε ποιον μιλάω στην Νικολέττα; Δεν γνωρίζομαστε τόσο για να έχω τέτοια άνεση
Θ.B.: Κάτσε εσύ από πάνω με τα πόδια σου ανοιχτά
T.G.: Εσύ από πάνω .
Θ.B.: Εγώ από πάνω.
T.G.: Είναι η γκόμενα κάτω, είσαι εσύ από πάνω.
Θ.B.: Ναι .
T.G.:.....με τα πόδια ανοιχτά... Σα ρε παιδί μου ψαλίδι πώς να στο πώ; Με κατάλαβες; Εσύ από πάνω με τα πόδια σου ανοιχτά
Θ.B.: Ε λογικό ναι, ναι.
T.G.: Ναι, δεν της αρέσει, δεν είναι σεξουαλική αυτή η στάση
T.G.:επειδή όλοι μας έχουμε λίγο.....πρωινιάτικα.....έ; πως λέγεται;.....συζυγική στάση λέγεται αυτή. Γιατί;
Θ.B.: Γιατί έτσι γίνεται συνήθως
T.G.: Με τα πόδια ανοιχτά του άντρα; Συζυγική στάση; Ε γι' αυτό φεύγουν οι σύζυγοι κατάλαβες;
Θ.B.: Συζυγική, ξέρεις ντυμένη η γυναίκα και τέτοια....
T.G.: ναι, ναι, ναι.
T.G.: Ναι βρε
Θ.B.: Ωραία βρήκαμε θέμα σήμερα .
T.G.: Δεν ξέρω αν το έχετε καταλάβει ότι έχει κυκλοφορήσει το Men's Health το καινούργιο εντάξει;
T.G.: 43% των γυναικών....
T.G.: ...πείτε τώρα.... αρέσκεται να σερβίρει το αιδόιο του με σαντιγί...
Θ.B.: φφφφ
T.G.: Δεν ξέρω αν την τρως την σαντιγί εσένα σ' αρέσει η σοκολάτα
Θ.B.: Μ' αρέσει η σοκολάτα
T.G.: Ναι όμως το 43%
Θ.B.: Με σοκολάτα πόσο είναι; Το υπόλοιπο
Γ.B.: Παγωτό έχει;
T.G.: 21% απ' αυτές, τρώει σοκολάτα μετά το σεξ. Όχι απ' το αιδόιο της, το αιδόιο του, του άντρα. (γέλια δυνατά)
T.G.: Που λέει τώρα, δεν λένε οι άντρες τώρα κουβερτούρα; Την κουβερτούρα;
Θ.B.: όχι αυτά που έχουν κυκλοφορήσει τώρα με κορν φλεκς πώς τα λένε;
Θ.B.: Toblerone!

2) Ως προς τη προστασία της *φερομένης ως επικρατούσης γενετήσιας ορθοφροσύνης* για τη οποία κατακρίνεται το ΕΣΡ, αυτό έχει επανειλημμένα με τις αποφάσεις του αποδείξει ότι είναι κατά των διακρίσεων εναντίον κάθε ομάδας πολιτών (μια απλή ανάγνωση των δημοσιευμένων αποφάσεών του το αποδεικνύει) έκρινε όμως ότι στην εκπομπή την οποία προφανώς υπαινίσσεται ο εν λόγω φορέας η περιρρέουσα ατμόσφαιρα, οι διάλογοι, καθώς και το φιλί μεταξύ δύο ανδρών ήταν, ως σύνολο, στοιχεία που, λαμβανομένης υπόψη της δύναμης της εικόνας, του λόγου και γενικότερα της τεράστιας επιρροής της τηλεόρασης, θα μπορούσαν να έχουν κάποια επίπτωση στους ανήλικους θεατές. Εύκολα δηλαδή θα μπορούσαν να οδηγήσουν στον περιορισμό της ελευθερίας του ανήλικου κυρίως τηλεθεατή- σε μια περίοδο της ζωής του όπως είναι η προεφηβική και η εφηβική, όπου ακόμη και το σεξουαλικό τους ένστικτο δεν έχει πλήρως διαμορφωθεί- να σχηματίζει, αντικειμενικά και ανεπηρέαστος, άποψη για κάθε θέμα που αφορά την κοινωνική ζωή, αλλά ακόμη και τις διαπροσωπικές σχέσεις.

3) Το ΕΣΡ ελέγχοντας την προβολή σκηνών σεξουαλικού περιεχομένου που αφορούσαν ιερωμένους μακράν από το να *επιδεικνύει ιδιαίτερη προτίμηση στην προστασία της επικρατούσης θρησκείας*, έκρινε κατά πλειοψηφία ότι η προβολή τους από την τηλεόραση οδηγούσε στον διασυρμό και την διαπόμπευσή τους, γεγονός απαράδεκτο για κάθε πολίτη, ανεξάρτητα από την ιδιότητά του.

4) Ως προς το θέμα *της εξαπάτησης του τηλεοπτικού κοινού*, οι συντάκτες της Ανακοίνωσης (αναφέρονται προφανώς στα τηλεπαιχνίδια με τηλεφωνικές γραμμές υψηλής χρέωσης)θα ήταν περισσότερο προσεκτικοί στις αιτιάσεις τους αν γνώριζαν ότι το θέμα δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΕΣΡ το οποίο όμως με δικές του

Τ.Γ.: που είναι και τριγωνικές

Θ.Β.: μένει και το κομμάτι μέσα.

Στο (09:42:05) ακολουθεί ο εξής διάλογος:

Τ.Γ.: Πριν σου διαβάσω τη συνέχεια, θα σου διαβάσω από το ίδιο περιοδικό, γράμματα αναγνωστών που απαντώνται από επιστήμονες εντάξει; Το γράμμα του Σταύρου στη σελίδα 20 είναι μικρό και straight to the point.

Τ.Γ.: Ναι. «Υπάρχει φαρμακευτικός ή άλλος τρόπος να μεγαλώσω το πέος μου;» Ρωτάει ο Σταύρος.

Τ.Γ.: Κοντά είσαι: «Κατ' αρχάς, κατ' αρχάς χρειάζεται να εξετασθείς από έναν ειδικό γιατρό ουρολόγο ανδρολόγο.» Η από καμιά έμπειρη! Θα συμπλήρωνε η εκπομπή.

Τ.Γ.: «Όσο για την αύξηση λοιπόν της διαμέτρου υπάρχουν διάφορες τεχνικές, αλλά αυτή με τα καλύτερα αποτελέσματα πραγματοποιείται με τοποθέτηση μοσχευμάτων περιμετρικά του πέους.... (γέλια), συνήθως τα παίρνουμε από τους γλουτο

Θ.Β.: Από τον δικό σου γλουτό γίνεται;

Τ.Γ.: Αν θέλεις πάρε από της γκόμενάς σου, για να τον βλέπεις και να χαίρεσαι κατάλαβες; Α! Από κει έχει βγει που λένε, κάποιοι που λένε «σ' έχω στα τέτοια μου γραμμένο».... «σ' έχω γράψει στον κόλο μου!» Αυτό είναι.

Θ.Β.: Τη διάμετρο..... Για υπολόγισέ τα σε διάμετρο; Καλά μόνο γυναίκα μπορεί να δώσει την απάντηση.

Θ.Β.: όχι χρειάζεται στρώσιμο στην αρχή.

Τ.Γ.: ναι βέβαια ξανά όπως ξεκίνησες μικρός.

Τ.Γ.: Αυτό μπορείς να το πουλήσεις στη γυναίκα; Ότι είμαι παρθένος και τέτοια;

Τ.Γ.: Έχεις αναρωτηθεί ποτέ πως νιώθει μια γυναίκα όταν έχει μεγάλο στήθος;

Γ.Β.: Σημασία έχει πως νιώθουμε εμείς όχι πως νιώθει η γυναίκα

Έπειτα από λίγο συνεχίζοντας την ανάγνωση του περιοδικού!»

Τ.Γ.: Λοιπόν, θέλεις να μάθεις πως νιώθει μια γυναίκα όταν μπαίνουν μέσα της; (γέλια)

Τ.Γ.: Λοιπόν θα σου διαβάσω αυτό και θα τελειώσω γιατί ξέρω σ' έχω κάνει πύραυλο.

ενέργειες επεδίωξε και επέσπευσε την εισαγγελική παρέμβαση στο όλο θέμα με πολύ σημαντικά αποτελέσματα.

Γενικά δε είναι προφανές ότι η συγκεκριμένη Ανακοίνωση δεν συντάχθηκε με την δέουσα νηφαλιότητα και την απαιτούμενη σοβαρότητα από τους εκπροσώπους ενός έγκυρου φορέα , πολύ περισσότερο όταν αποδέκτης είναι μια ανεξάρτητη Αρχή, το κύρος της οποίας πρέπει να κρίνεται και ενδεχομένως να κατακρίνεται μετά από επιμελημένη στάθμιση του έργου της και όχι μετά από κάποια πρόχειρη προσέγγισή του.

Με εντολή Προέδρου

Τρις Αυδή-Καλκάνη

Μέλος Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης